

استقلال و پرسپولیس یا نمایندگان ایران؟

بسیاری از هواداران فوتبال از باخت تیم‌های ایرانی در مسابقات آسیایی خوشحال می‌شوند، در گفت‌وگو با آذری جهرمی، خوشخو، احسان رضایی، دین محمدی و دکتر یثربی این موضوع را از جنبه‌های مختلف بررسی کردیم

پرونده

جام قهرمانان باشگاه‌های آسیا وارد مرحله حذفی شده است. همیشه در چنین موقعیتی یک بحث قدیمی مطرح می‌شود که به‌عنوان هوادار یک تیم خاص وطنی، از باخت تیم‌های ایرانی که رقیب تیم محبوب ما هستند در بازی‌های آسیایی خوشحال شویم یا هر باخت را باید معادل شکست فوتبال ایران بدانیم و برای همه تیم‌های ایرانی، حتی رقیب دیرینه داخلی آرزوی موفقیت کنیم؟ رفتار فوتبال‌دوستان در این دوگانه بین هوادار یک تیم خاص و یک ایرانی، چگونه باید باشد؟ برویم سراغ مثال تازه ماجرا، چند دقیقه بعد از باخت استقلال به الهلال، حسین کنعانی مدافع تیم ملی که به تازگی از پرسپولیس جدا شده و به تیم الاهلی قطر پیوسته با یک استوری اینستاگرامی به این نتیجه واکنش نشان داد و در اصل برای استقلالی‌ها که خودشان را متخصص آسیا می‌دانند، کری خواند. رفتاری که بیشتر از سوی کانال‌ها و پیج‌های هواداری می‌بینیم و چندان به یک ملی‌پوش که از فضا با استقلالی‌های زیادی هم‌رفیق است، نمی‌آید مگر این که بخواهد با این کار محبوب سکوهای سرخ‌بماند وزمینه بازگشتش به پرسپولیس با چنین رفتاری فراهم باشد. پیش از این هم در زمان محرومیت عیسی آل‌کثیر، تعداد زیادی از هواداران رقبای داخلی پرسپولیس در فضای مجازی از رقبای آسیایی قرمزها خواستند از بازیکن سرخ‌ها شکایت کنند. اتفاقی که در دنیای فوتبال هم مشابهش زیاد دیده می‌شود. به‌طور مثال هواداران الهلال بعد از باخت النصر به پرسپولیس در نیمه‌نهایی رقابت‌های سال قبل، انواع و اقسام ویدئوهای طنز را در دفاع از پرسپولیسی‌ها و هجوم تیم کشورشان یعنی النصر ساختند. ماجرای رثال و پارسا در اسپانیا هم همین‌طور است. اما آیا عادی بودن این نوع هواداری در دنیای فوتبال، مجوز همین رفتار در داخل هم هست؟ بمنتظر می‌رسد هر چنان اهمیت نام ایران بگوییم باز هم در فوتبال باشگاهی، هواداران نمی‌توانند

بپذیرند که موفقیت تیم خودی را با رقیب سهمیم شوند و در کنارش از باخت رقیب خوشحال نشوند. از طرفی بازیکنان و پیش‌کسوتان هم به جای آن که صد دصلاص ماجرا باشند روی موج هواداری سوار می‌شوند. اما می‌شود برای این نوع هواداری یعنی شادی از باخت تیم ایرانی در بازی‌های آسیایی هم خوشحال شد و نمک به زخم هوادار حریف نپاشید و حدی برای آن تعریف کرد. در این پرونده به سراغ چند چهره ادبی، فرهنگی، ورزشی و سیاسی رفتیم تا نظرشان را در این باره بگویند.

آذری جهرمی: از باخت تیم رقیب در آسیا ناراحت می‌شوم

مجید حسین زاده | روزنامه‌نگار

آذری جهرمی وزیر سابق ارتباطات که چندین بار کری خوانی هایش به عنوان یک پرسپولیسی خبرساز و حتی با اعتراض فرهاد مجیدی در یک کنفرانس خبری همراه شد، در پاسخ به این سوال که نظر شما در باره خوشحال شدن بعضی طرفدارهای باشگاه‌های ایرانی از باخت تیم رقیب در بازی‌های آسیایی چیست و آیا شخصا از این اتفاق خوشحال می‌شوید یا ناراحت، در گفت‌وگویی کوتاه با «زندگی سلام» تصریح کرد: «به هر حال هر کسی یک اعتقاد و رفتاری دارد و من نقطه مرجع عالم نیستم که قضاوت کنم این ایراد دار یا نه؟ اما خودم اعتقاد دارم که تیم ایرانی همه جا نماینده ایران است. اگر بیازد ایران باخته و بیرد هم ایران برده. بنابراین شخصا از برد ایرانی‌ها خوشحال می‌شوم و از باختشان ناراحت.»

ورزش باید در حد خود بماند

دکتر «سید یحیی یثربی» استاد تمام در رشته فلسفه از خوشحالی بابت باخت تیم رقیب می‌گوید

مختلف از کشورهای سراسر جهان در قالب ورزش با هم رقابت می‌کنند. همان حس غرور و خودنمایی که در میدان‌های جنگ

یحیی یثربی استاد تمام رشته فلسفه و کلام اسلامی که در حوزه فلسفه اسلامی و عرفان اسلامی دارای جایگاه ویژه‌ای است، بر این باور است که در توضیح این موضوع باید جایگاه فوتبال را در جامعه بررسی کرد. ایشان ضمن اشاره به این مسئله که مسابقات از قدیم با اشکال مختلفی مثل وزن‌برداری، چوگان، دودیدن، کشتی و... میان مردم رواج داشته است،

می‌گوید: «با پیشرفت تمدن‌ها این فعالیت‌ها هم به‌روز شده که در میان‌شان فوتبال بیش از همه مورد توجه قرار گرفته است. همچنین بهروری از اقسام مختلف ورزش، برای تقویت بنیه جسمانی افراد است، به علاوه این که داشتن قهرمان در زمینه‌های مختلف، بستر را برای افتخار و غرور آفرینی یک ملت فراهم می‌کند.» این استاد دانشگاه اضافه می‌کند: «هدف اجتماعی و روان‌شناختی این موضوع که از آن غفلت شده، حس رقابتی است که در بشر وجود دارد که در گذشته به شکل فتوحات به آن پاسخ می‌داد و در دوران جدید، خشونت به شکل سابق صورت نمی‌گیرد بلکه تیم‌های

خوشحالی از باخت تیم رقیب زیبا نیست

«سیروس دین محمدی» زنده تنها گل استقلال در فینال جام باشگاه‌های آسیا ۱۹۹۸ از خوشحالی اشتباه بعضی هواداران فوتبال می‌گوید

دین محمدی که این شب‌ها با برنامہ «ستاره‌ساز» شبکه ۳، مهمان خانه‌های علاقه‌مندان به فوتبال است، در باره خوشحال شدن از باخت تیم رقیب در بازی‌های آسیایی می‌گوید: «به‌نظم وقتی ما همه ایرانی هستیم، نباید این اتفاق بیفتد. زیبا نیست که از باخت تیم رقیب در مقابل نماینده یک کشور دیگر، خوشحالی کنیم، برویم زیر پیچ آن تیم خاچی پست تشکر بگذاریم و.... وقتی تیم رقیب‌مان بیازد، بالاخره ما باید عرق و تعصب ایرانی داشته باشیم بنابراین نباید خوشحال بشویم. نظر من، به صورت خیلی خلاصه همین است.» او تأکید می‌کند: «اما قبول دارم که این اتفاق، الان دارد در دنیای هواداری می‌افتد و از نظر من قطعاً خوب نیست. در این بین، بازیکنان، پیش‌کسوتان، به خصوص پیج‌ها و کانال‌های هواداری برای چنین بازی‌هایی باید با هم هماهنگ شوند چون نماینده کشورمان با یک تیم خارجی بازی دارد و همه ما ایرانی هستیم.»

بیزینس فوتبال روی کل‌کل‌های هواداری بنا شده است

«آرش خوشخو» روزنامه‌نگار و منتقد سینما از طبیعی بودن خوشحال شدن در پی باخت تیم رقیب در جهان می‌گوید

«به نظر من این رفتار در رقابت‌های باشگاهی، یک اتفاق کاملاً طبیعی است. در تمام جهان هم همین‌طور است.» خوشخوسر دبیر روزنامه «هفت صبح» و منتقد سینما، با این مقدمه در باره این رفتار بعضی طرفداران و خوشحالی از باخت تیم رقیب می‌گوید: «یک مقدار زیادی از بیزینس و صنعت فوتبال و ماهیت آن روی همین داغ‌شدن رقابت‌های طرفداری بنا شده است. مثلاً در انگلیس، یک طرفدار منچستر از باخت تمام تیم‌های دیگر کشورش در لیگ قهرمانان اروپا خوشحال می‌شود. این اتفاق باعث باز تولید یک شور و حرارت طرفداری از تیم خودش خواهد شد و نتیجه‌اش این است که چه خرده اقتصادی فوتبال، بهتر خواهد چرخید.»

ابراز احساسات در دنیای فوتبال ضروری است

این منتقد سینما در باره استثنا قائل شدن به خصوص زمانی که تیم رقیب‌مان با نماینده کشور دیگری بازی دارد، می‌گوید: «حالا یک موقع است که تیم رقیب‌تان، با تیمی بازی دارد که به لحاظ ملی با آن مشکل دارید، یعنی ملی و میهنی، کری خوانی‌هایی دارید، شاید بتوان در این حالت استثنا قائل شد هر چند باز هم از نظر من بعید است و در دنیای فوتبال امروز، این مسئله هم خیلی پررنگ نیست. همان‌طور که پرسپولیس زمانی که فصل گذشته با النصر بازی داشت، رقیب‌های این تیم عربستانی در همان کشور، قبل از بازی به پرسپولیس گفته بودند چطوری حمله کند، دفاع کند و... تا بازی را بربرد. بنابراین این اتفاق طبیعی و شاید یکی از بخش‌های شیرین فوتبال است. اصلاً ابراز احساسات در دنیای فوتبال لازم است.»

خطر قرمزهای هواداری باید رعایت شود

«من به عنوان یک پرسپولیسی از باخت تیم رقیب خوشحال می‌شوم و به‌نظم طبیعی است، همان‌طور که طرفدار استقلالی داریم که از باخت پرسپولیس در دو فینال آسیا خوشحال شده.» خوشخوا دامه می‌دهد: «بعضی طرفدارها از زمین خوردن تیم حریف خوشحال می‌شوند اما این که در آن نفرت نباشد، بدو بیراه نباشد، بی‌حرمتی نباشد و... مهم است تا به نفرت پراکنی ختم نشود. البته تعیین کردن این خط قرمزها و مرز کری خواندن از نفرت پراکنی در هر فرهنگ و کشوری متفاوت و بنابراین سخت است. این مسئله به میانگین فهم طرفداران هر تیمی مربوط است و نمی‌شود یاد در باره‌اش کنکاش کرد.»

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

چهارشنبه ۲۴ شهریور ۱۴۰۰

۸ مهر ۱۴۴۲ • ۱۵ سپتامبر ۲۰۲۱

شماره ۲۰۷۵۴

۱۹۷۴

خوشحالی از باخت تیم رقیب طبیعی

است اما متعالی نیست

دکتر «احسان رضایی» داستان نویس و روزنامه‌نگار در باره خوشحال شدن بعضی طرفداران فوتبال از باخت تیم رقیب‌شان در بازی‌های آسیایی می‌گوید

احسان رضایی، نویسنده و منتقد، درباره این که به نظر شما یک طرفدار فوتبال باید از باخت تیم رقیبش به خصوص وقتی حریفش از کشور دیگری باشد، خوشحال بشود یا نه؟ می‌گوید: «قبل از هر چیز، باید سوال‌تان را اصلاح کنم چون در روابط انسانی، باید وجود ندارد. هر فردی بر اساس پیشینه ذهنی خود، موقعیت اجتماعی، احساسات، دانش و... واکنشی به هر مسئله، مثل باخت تیم رقیبش نشان می‌دهد. من کاملاً درک می‌کنم افرادی را که از باخت تیم رقیب‌شان خوشحال می‌شوند و از آن طرف هم، آن‌هایی را درک می‌کنم که به رقیب‌شان احترام می‌گذارند. این‌ها دوروش مختلف برای بیان احساسات و برخورد با این مسئله است، مسئله‌ای به اسم رقابت.»

احترام به تیم حریف، احترام به تیم خودمان است

این کارشناس برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی در باره ارزش گذاری روی این دوروش برخورد با شکست تیم رقیب می‌گوید: «هر دو واکنش مطرح شده، طبیعی است.

یعنی آن کسی که ابراز خوشحالی می‌کند هم دارد

احساسات و هیجانات خود را تخلیه می‌کند؛

اما به نظر من، طرفداری که به رقیبش احترام

می‌گذارد، روش متعالی‌تر را در پیش گرفته

است. متعالی به این معنا که او راهی را انتخاب

کرده تا احترام بیشتری برای خودش قائل

شود، انگار پیش خودش می‌گوید من با کسی

رقیب هستم که جایگاه بالایی دارد. این دقیقاً

همان تکنیکی است که نویسنده‌های بزرگ از آن

بهره می‌برند. مثلاً در کتاب «ایلیاد»، با این که هومر

خودش یک یونانی است و طرف یونانی‌ها ایستاده اما از به

خاک افتادن هکتور، قهرمان تروا کاملاً ناراحت می‌شود و منظومه ایلیاد با کشته شدن هکتور تمام می‌شود و ما بقیه ماجرای تروا و پایان‌ش را در «ادیسه» می‌خوانیم. به عنوان مثالی دیگر آن قطعات و بخش‌هایی از شاهنامه که بین ما شهرت پیدا کرده و تبدیل به یک خاطره جمعی شده، داستان‌هایی هستند که فردوسی برای حریف رستم احترام بسیار زیادی قائل شده است مثل رستم و سهراب یا رستم و اسفندیار. ما آن بخش‌هایی از شاهنامه که دشمن رستم، حریف بی‌اهمیتی است و برای او ارزش قائل نشدند، اصلاً یادمان نمی‌ماند مثلاً داستان رستم و اشکوبوس را شما می‌توانید الان تعریف کنید؟ وقتی ما حریف را بالا می‌بریم، در اصل خودمان را هم بالا می‌بریم. آن وقتی که به حریف احترام می‌گذاریم، در اصل به خودمان احترام گذاشته‌ایم. با این توصیفات، به نظرم خوشحالی نکردن از باخت تیم رقیب، متعالی‌تر است. من از لحاظ اخلاقی نمی‌خواهم روی این واکنش و رفتار، ارزش گذاری کنم اما مهم است بدانیم ما سطح رقابت را کجا تعریف می‌کنیم؟ در این حد که تیم رقیب ما بسیار دست و پا بسته است و ما همیشه متصور هستیم که او در همه بازی‌هایش می‌بازد یا رقیبی ارزشمند و مقتدر داریم که از مبارزه با او لذت می‌بریم.»

قبل از ارسال پست‌های کانال‌های هواداری، تأمل کنیم

احسان رضایی معتقد است چنین اتفاقاتی در دنیای هواداری فوتبال در سال‌های اخیر خیلی پررنگ‌تر شده است و دلیل آن را هم گسترش شبکه‌های اجتماعی می‌داند. او می‌گوید: «ما در موقعیتی از تاریخ زبان فارسی هستیم که میزان تولید محتوا به این زبان، بیشتر از هر زمان دیگری است. یعنی در هر لحظه و هر ساعت از شبانه‌روز، محتوایی که به این زبان در حال تولید است در تاریخ هزار ساله زبان فارسی دری سابقه نداشته است که در ۲۴ ساعت این همه کلمه فارسی نوشته و به اشتراک گذاشته شود. در بین این کلمات، طبیعتاً متون متفاوتی تولید می‌شود و افراد زیادی با سلیقه‌های گوناگون فرصت پیدا می‌کنند تا احساسات خودشان را بیان کنند. برای این روش بیان احساسات، خوب است قوانینی را در نظر گرفت، البته نه قوانین دولتی بلکه قوانین اخلاقی و اجتماعی. ساختار شبکه‌های اجتماعی طوری است که ابراز نفرت، خشونت، تمسخر، بی‌ادبی، بی‌احترامی و... بیشتر دیده می‌شود و به اصطلاح لایک می‌گیرد. البته تا حدودی هم طبیعی است، وقتی شما یک حرف منطقی بزنید، همه می‌گویند باید همین‌طور باشد بنابراین این حرف خیلی جلب توجه نمی‌کند چون بنای کار این است که همه منطقی حرف بزنند اما مطلبی غیر از این عجیب است. یکی از جلوه‌های آن هم همین کانال‌ها و پیج‌های هواداری است که به سمت افراطی شدن می‌روند. یادم هست ما در دوره نوجوانی می‌رفتیم ورزشگاه و آن‌جا شعارهایی داده می‌شد که تقریباً همه‌شان با یکی دو کلمه تغییر قابل نقل است اما آخرین باری که در دوره قبل از تعطیلی ورزشگاه‌ها به خاطر کرونا رفته بودم، الفاظی می‌شنیدم که تمام ساختار ش بر مبنای بی‌ادبی بود. این نفرتی است که کانال‌های هواداری مدام تولید و باز نشر می‌کنند البته ما در ابتدای راه استفاده از این شبکه‌های اجتماعی و نیازمند این هستیم که در استفاده از این فضا تأمل بیشتری داشته باشیم. فارغ از این که طرفدار چه تیمی هستیم، فارغ از این که چه مسلک سیاسی داریم، متعلق به چه قومیتی هستیم و... در باره نحوه استفاده‌مان از فضای مجازی فکر کنیم. مثلاً با خودمان بگوییم آیا این پستی را که حاوی الفاظ زشت و رکیک است، من باید برای دیگران ارسال کنم، هر چند نکته خیلی بامزه یا مهمی در آن باشد؟ ما باید تکلیف خودمان را با این مسائل روشن کنیم تا هواداری سالم‌تری داشته باشیم.»